

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2013-2015

April 2014

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
INDLEDNING.....	4
PROGNOSERESULTATER FOR GENNEMSNITSBEDRIFTER	5
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer.....	5
Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer	6
Økologiske bedrifter med 80-160 køer.....	7
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	8
INVESTERING OG GÆLD.....	10
FØLSOMHEDSBEREGNINGER.....	11
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	12
Bilag 2. Datamateriale og definitioner.....	15

SAMMENDRAG

Marts-prognosen indeholder forventninger til driftsresultatet i 2013 samt en prognose for resultatet i 2014 og 2015.

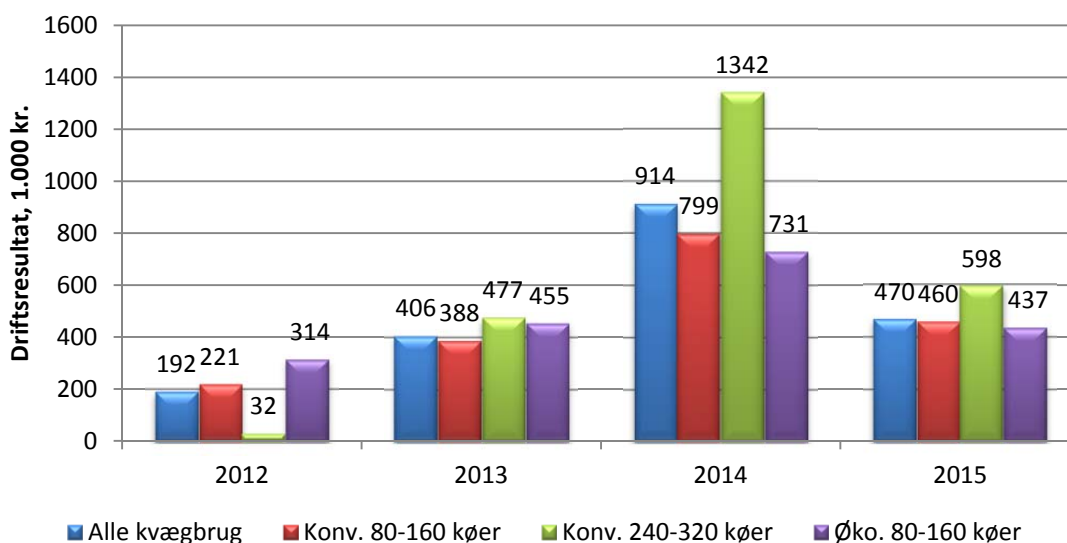
Kvægbedrifterne har udsigt til en fremgang i driftsresultatet fra 2012 til 2013. Dog er forventningerne til 2013 resultatet nedjusteret i forhold til december-prognosen. Årsagen er, at de første indberettede regnskaber viser, at bedriftenes omkostninger er højere end forventet i december-prognosen. Det er især bedriftenes foderomkostninger og kontante kapacitetsomkostninger, som ligger væsentlig højere end forventet. Derudover ligger stykomkostningerne i marken generelt også højere, men disse udgør dog kun en mindre andel af omkostningerne. Til gengæld kan bedrifterne glæde sig over at finansieringsomkostningerne ikke ser ud til at blive så høje som forventet i december-prognosen. Det til trods for, at der i denne prognose også indgår tab på finansielle forretninger.

Ovenstående udvikling ses både på de mindre konventionelle bedrifter med 80-160 køer og på de store konventionelle bedrifter med 240-320 køer. Det samme billede ses ligeledes på de økologiske bedrifter med 80-160 køer.

Driftsresultatet for 2013 forventes at blive 388.000 kr. på konventionelle bedrifter med 80-160 køer og på 477.000 kr. på bedrifter med 240-320 køer. De økologiske bedrifter ventes at få et driftsresultat på 455.000 kr.

Marts-prognosen indebærer en opjustering af mælkeprisen på 24 øre pr. kg i forhold til december prognosen. Holder forventningen har kvægbedrifterne uanset størrelse og driftsform udsigt til et væsentligt højere driftsresultat i 2014 på 799.000 kr. (konventionelle bedrifter med 80-160 køer), 1,342 mio. kr. (konventionelle bedrifter med 240-320 køer) og 731.000 kr. på økologiske bedrifter med 80-160 køer.

Prognosen rækker frem til og med 2015. Forventningerne til 2015 skal dog tages med et meget stort gran salt, da der ingen sikre vurderinger er af markedssituationen så lang tid ud i fremtiden. Usikkerheden knytter sig til vejsituationen, til effekten af kvoternes afskaffelse i EU og til udviklingen i især den kinesiske import.

Figur 1. Driftsresultat for alle malkekvægbedrifter (økologiske og konventionelle) samt for økologiske og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer), konventionelle store bedrifter (240-320 køer) i 2012 og forventninger til 2013, 2014 og 2015

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jannik Toft Andersen
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 53 05
M	+45 30 92 17 15	
E	suc@vfl.dk	jta@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til december prognosen 2013 er der sket følgende ændringer i forudsætningerne:

- Forventning til mælkeprisen for 2014 er hævet med 24 øre pr. kg.
- Prisen på oksekød er sænket med 1,24 kr. pr. kg. slagtet i 2014.
- Prisen på foderbyg er sænket med 1 øre pr. kg. i 2013 og 7 øre pr. kg. i 2014.
- Prisen på rapskager og sojaskrå er hævet med 5 øre pr. kg henholdsvis 7 øre pr. kg. i 2014.
- Renteniveau inkl. rentemarginaler og bidragssatser er hævet en anelse i 2014.
- Datagrundlaget for prognosen i 2013-2015 er opnåede resultater i 2012, da datagrundlaget baseret på 2013 resultater endnu er for spinket. Prognosen for 2013-2015 tager dog højde for tendenserne, som er set i de indberettede regnskaber for 2013.

De ændrede prisforventninger betyder, at der regnes med et lidt bedre bytteforhold i marts prognosen sammenlignet med december prognosen.

I forventningen for 2013 indgår også forventede tab/gevinst på finansielle forretninger, disse er baseret på sete tab/gevinster i de indberettede driftsregnskaber for 2013.

Prognosen rækker frem til og med 2015. Forventningerne til 2015 skal dog tages med et meget stort gran salt, da der ingen sikre vurderinger er af markedssituationen så lang tid ud i fremtiden. Usikkerheden knytter sig til vejr-situationen, til effekten af kvoternes afskaffelse i EU og til udviklingen i især den kinesiske import. På grund af disse store usikkerheder er det ikke meningsfyldt at kommentere udviklingen fra 2014 til 2015. Resultaterne vil dog blive vist.

Prognoseresultaterne for 2014 og 2015 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Disse kan forekomme, men er umulige at kvantificere på nuværende tidspunkt. Det skal der tages højde for ved vurderingen af resultaterne i 2014 og 2015.

PROGNOSERESULTATER FOR GENNEMSNITSBEDRIFTER

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser det opnåede driftsresultat i 2012 på konventionelle kvægbedrifter med 80-160 køer samt forventning til driftsresultatet i 2013 og prognose for 2014 og 2015.

Tabel 1. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 80-160 køer.

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	123	125	128	131
Mælkeydelse pr. ko	9.012	9.282	9.375	9.469
Hektar	122	124	127	129
	<i>1.000 kr.</i>			
Bruttoudbytte	4.391	4.780	5.244	5.025
Heraf kvæg	3.241	3.645	4.114	3.863
Stykomkostninger	-2.271	-2.498	-2.489	-2.537
Heraf kvæg	-1.988	-2.193	-2.192	-2.234
Dækningsbidrag	2.120	2.282	2.755	2.489
Heraf kvæg	1.253	1.452	1.922	1.629
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.174	-1.246	-1.295	-1.343
Afskrivninger mm.	-460	-439	-431	-426
Resultat af primær drift	486	597	1.028	720
Afkoblet støtte	421	421	417	412
Finansieringsudgifter i alt	-686	-631	-646	-672
Driftsresultat	221	388	799	460
Heraf værdiændringer, kvæg	68	-49	-20	13
Heraf værdiændringer, mark	12	-26	-3	-4
Likviditet før investeringer	371	607	778	540

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
Realiserede gev./tab i alt	-51	-58	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	-2	3	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-49	-61	?	?

Tabel 1 viser, at bedrifterne forventes, at forbedre driftsresultatet i 2013 i forhold til 2012. Den helt overvejende årsag til dette er en kraftig stigning i mælkeprisen. Driftsresultatet forventes, at blive forbedret yderligere i 2014, igen som følge af forventning om en endnu højere mælkepris i 2014 sammenlignet med 2013. Forventningerne til 2014 er selvsagt forbundet med en vis usikkerhed, men meget tyder på, at mælkeprisen vil forblive høj det meste af 2014.

I forhold til december-prognosen er der dog sket en nedjustering i driftsresultatet på 127.000 kr. i 2013. Nedjusteringen skyldes, at de første regnskaber både viser højere stykomkostninger og højere kapacitetsomkostninger end forventet i december prognosen. De første regnskaber viser således væsentlig højere stykomkostninger til foder – især kraftfoder. Derfor er omkostningerne til korn og kraftfoder samlet set opjusteret

med 78.000 kr. De højere realiserede foderomkostninger skyldes formentlig et større forbrug som følge af den meget kraftige stigning, der har været i køernes ydelse i løbet af 2013. Stykomkostningerne i marken er opjusteret med 12.500 kr., mens de kontante kapacitetsomkostninger er opjusteret med 51.000. Endelig forventes bedrifterne at realisere tab for 51.000 kr.. Til gengæld er EU støtten opjusteret en smule ligesom finansieringsomkostningerne er nedjusteret. Samlet set er forventningen til 2013 dog, som nævnt nedjusteret med 127.000 kr.

Opjusteringerne af omkostningerne i 2013 fører også til en opjustering af de nævnte omkostninger i 2014. Til trods for opjusteringen af omkostningerne forventes driftsresultatet at stige med 111.000 kr. fra 2013 til 2014. Bruttoudbyttet er opjusteret med 265.000 kr. som følge af opjusteringen af mælkeprisen med 24 øre pr. kg. Omkostningerne – både stykomkostninger og kapacitetsomkostninger er også opjusteret, hvorfor driftsresultatet "kun" er opjusteret med 111.000 kr.

Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer

Tabel 2 viser det opnåede driftsresultat i 2012 på konventionelle kvægbedrifter med 240-320 køer samt forventning til driftsresultatet i 2013 og prognose for 2014 og 2015.

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	280	286	291	297
Mælkeydelse pr. årsko	9.208	9.484	9.579	9.675
Hektar	225	230	234	239
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	9.765	10.682	11.774	11.249
Heraf kvæg	7.447	8.364	9.462	8.867
Stykomkostninger	-5.039	-5.548	-5.539	-5.645
Heraf kvæg	-4.511	-4.977	-4.976	-5.074
Dækningsbidrag	4.725	5.134	6.235	5.604
Heraf kvæg	2.936	3.387	4.486	3.794
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.688	-2.866	-2.980	-3.094
Afskrivninger mm.	-982	-941	-915	-893
Resultat af primær drift	1.056	1.327	2.341	1.617
Afkoblet støtte	740	740	733	725
Finansieringsudgifter i alt	-1.765	-1.590	-1.731	-1.745
Driftsresultat	32	477	1.342	598
Heraf værdiændringer, kvæg	145	-112	-44	29
Heraf værdiændringer, mark	10	-66	-8	-12
Likviditet før investeringer	574	1.320	1.615	992

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
Realiserede gev./tab i alt	-125	-81	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	-23	47	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-102	-128	?	?

Bedrifterne med 240-320 køer forventes at opnå et driftsresultat på 477.000 kr. i 2013. I forhold til 2012 er der tale om en fremgang på 445.000 kr. Driftsresultatet ventes at stige yderligere i 2014 til 1.342.000 kr. Den markante fremgang er først og fremmest foranlediget af forventningen om en høj mælkepris i 2014.

I forhold til december-prognosen er der tale om en nedjustering af driftsresultatet på 281.000 kr.. Nedjusteringen er i høj grad forårsaget af en kraftig opjustering af foderomkostningerne på 263.000 kr. Ligesom for de mindre bedrifter ser foderomkostningerne også på de store bedrifter ud til at have været højere i 2013 end forventet i december-prognosen. Formentlig af de samme årsager, som blev nævnt for de mindre bedrifter. Det er samtidig baggrunden for, at omkostningerne til korn og kraftfoder er opjusteret med godt 166.000 kr. Derudover er omkostningerne til internt omsat foder ligeledes opjusteret med ca. 45.000 kr. Stykomkostningerne relateret til planteproduktionen er desuden opjusteret med knap 37.000 kr.

På baggrund af resultaterne fra de første indberettede regnskaber for 2013 er kapacitetsomkostningerne ligeledes justeret. Til gengæld er de driftsmæssige afskrivninger nedjusteret en smule, mens EU støtten er opjusteret. Marts-prognosen inkluderer ligeledes et tab på finansielle forretninger. Til trods for dette er finansieringsomkostningerne for 2013 nedjusteret.

I forhold til december-prognosen er bruttoudbyttet opjusteret med godt 600.000 kr. som følge af en højere mælkepris i 2014 end antaget i december-prognosen. Fremgangen bliver dog delvist spist op af forventede højere kontante kapacitetsomkostninger og ikke mindst af forventede højere omkostninger til foder.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2012 på økologiske kvægbedrifter med 80-160 køer og forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2013 samt prognose for driftsresultatet i 2014.

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	121	123	126	128
Mælkeydelse pr. årsko	8.087	8.087	8.168	8.250
Hektar	167	170	173	177
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	4.902	5.220	5.602	5.486
Heraf kvæg	3.376	3.636	4.105	3.915
Stykomkostninger	-2.346	-2.554	-2.580	-2.667
Heraf kvæg	-2.187	-2.385	-2.580	-2.667
Dækningsbidrag	2.556	2.667	3.022	2.819
Heraf kvæg	1.189	1.251	1.525	1.248
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.352	-1.425	-1.481	-1.537
Afskrivninger mm.	-510	-497	-488	-481
Resultat af primær drift	694	745	1.053	802
Afkoblet støtte	523	523	518	512
Finansieringsudgifter i alt	-904	-812	-840	-877
Driftsresultat	314	455	731	437
Heraf værdiændringer, kvæg	67	-48	-20	13
Heraf værdiændringer, mark	12	-12	-4	-2
Likviditet før investeringer	488	699	776	569

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
Realiserede gev./tab i alt	-82	-44	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-6	-6	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-76	-38	?	?

De økologiske bedrifter forventes at opnå et driftsresultat på 455.000 kr. i 2013. Det svarer til en fremgang på 141.000 kr. i forhold til 2012. I forhold til konventionelle bedrifter af samme størrelse forventes resultatet at være 77.000 kr. højere. Ligesom de konventionelle bedrifter forventes de økologiske bedrifter at få en yderligere fremgang i driftsresultatet i 2014, idet de, ligesom deres konventionelle kolleger, også vil profitere af en højere mælkepris i 2014. Fremgangen bliver dog kun på 276.000 kr., hvor de konventionelle bedrifter forventes at få en fremgang på 411.000 kr. Dermed forventes driftsresultatet for de økologiske bedrifter at blive 68.000 kr. lavere i 2014 end for de konventionelle bedrifter. Det skyldes disse forhold:

- Større forventet fald i priserne i 2014 på salgsafgrøderne for økologerne.
- Svagere ydelsesfremgang fra 2012 til 2014.

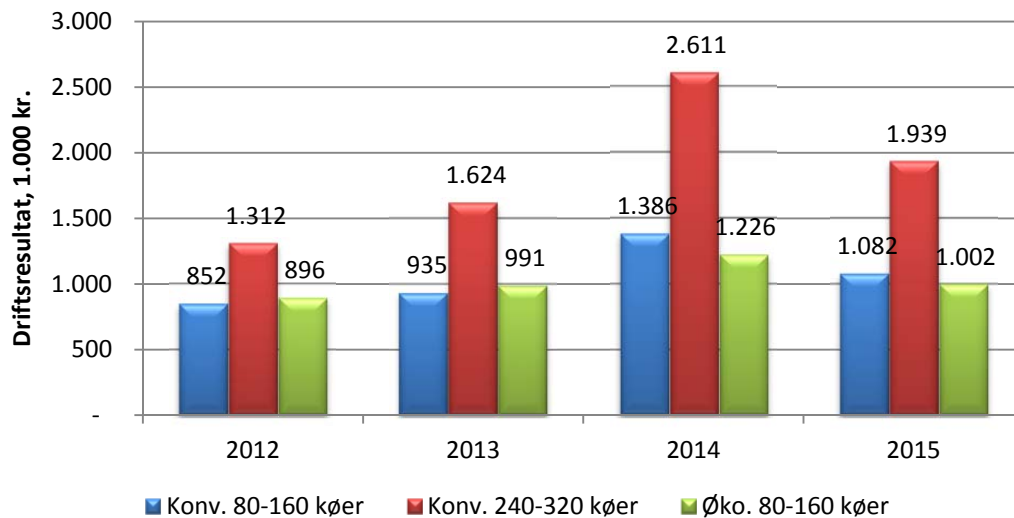
I forhold til december-prognosen er driftsresultatet nedjusteret med 90.000 kr. Årsagen er, at bruttoudbyttet er nedjusteret. Det skyldes bl.a., at de økologiske bedrifter ifølge de første regnskabsresultater ikke ser ud til at have opnået fremgang i mælkeydelsen pr. ko fra 2012 til 2013. Det lavere bruttoudbytte fra kvægproduktionen bliver dog i nogen grad opvejet af et større udbytte fra planteproduktionen. Derudover er foderomkostningerne ligesom for de konventionelle bedrifter blevet opjusteret. Opjusteringen er på 53.000 kr. for indkøbt korn og kraftfoder. Derudover er den interne omsætning af foder opjusteret med 25.000 kr. Ligesom for de konventionelle bedrifter af samme størrelse er de kontante kapacitetsomkostninger blevet opjusteret med 48.000 kr. – eller en smule mindre end på de konventionelle bedrifter. Derimod er de driftsmæssige afskrivninger nedjusteret en smule, mens den afkoblede støtte er opjusteret. Endelig er finansieringsomkostningerne nedjusteret med 35.000 kr. Det til trods for, at der i marts-prognosen modsat december-prognosen indgår et tab på 44.000 kr.

PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Prognosens resultater præsenteres som et gennemsnit af en størrelsesgruppe. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedriftenes resultater. Således opnåede den bedste tredjedel af bedrifterne markant bedre driftsresultater end gennemsnit af bedrifterne i de enkelte størrelsesgrupper. Forskellen mellem den bedste tredjedel af bedrifterne og gennemsnittet var i 2012:

- +631.000 kr. for konventionelle bedrifter 80-160 køer.
- +1.280.000 kr. for konventionelle bedrifter 240-320 køer.
- +582.000 kr. for økologiske bedrifter 80-160 køer.

Større udbytte kombineret med lavere omkostninger forklarer forskellen, og er i meget høj grad knyttet til den måde, bedriften bliver ledet på. Ser man på forventningen til driftsresultatet i 2013 og 2014 på bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel, tegner der sig et endnu lysere billede af indtjeningen i indeværende år.

Figur 2. Prognose for driftsresultatet på den bedste tredjedel af bedrifterne.

I forhold til december-prognosen er forventningerne til driftsresultatet på den bedste tredjedel af bedrifterne også blevet nedjusteret, mens resultatet for 2012 er justeret op. Årsagerne er de samme som nævnt ovenfor.

Forventningen om en fortsat meget høj mælkepris i 2014 gavner også den bedste tredjedel af bedrifterne. Således har den bedste tredjedel af de konventionelle bedrifter med 80-160 køer udsigt til et driftsresultat på godt 1,6 mio.kr. i 2014, mens de store bedrifter (240-320 køer) har udsigt til et resultat på godt 2,6 mio. kr. Endelig har de økologiske bedrifter ligeledes udsigt til et driftsresultat på knap 1,1 mio. kr. i 2014.

Det er værd at bemærke, at også blandt bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel er der meget stor forskel i de opnåede driftsresultat. Dette varierede således i 2012:

- Fra 443.000 kr. til 2.416.000 kr. (konventionel fra 80-160 køer)
- Fra 427.000 kr. til 2.516.000 kr. (konventionel fra 240-320 køer)
- Fra 526.000 kr. til 1.678.000 kr. (økologiske bedrifter fra 80-160 køer)

Variationen bliver beregnet på baggrund af et gennemsnit af de ti bedrifter i hver gruppe, der henholdsvis ligger omkring 66 % fraktilen og 99 %.

Variationen vidner om, at selv blandt den bedste tredjedel af bedrifterne er der gode muligheder for at forbedre resultaterne yderligere.

INVESTERING OG GÆLD

De foreløbige regnskaber viser stort set uændret investeringsniveau i 2013 i forhold til 2012. I prognoseperioden ventes et investeringsniveau, der svarer til de driftsmæssige afskrivninger. Selvom der er udsigt til fremgang i indtjeningen i 2013, vil dette næppe føre til en generelt nemmere adgang til kapital, og investeringerne forventes i høj grad at blive finansieret med egne midler. Investeringerne i prognose perioden vil typisk have karakter af nødvendig udskiftning af nedslidt driftsmateriel og staldinventar.

Gælden målt pr. ko ventes at falde med 7-9.000 kr. i 2014 for alle bedriftstyper

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2013

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	124 køer/124 ha	286 køer/230 ha	123 køer/170 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	18.086	43.607	20.607
Gæld pr. ko, kr.	144.155	152.687	166.963
Soliditetsgrad	22 %	8 %	21 %

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2012

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	126 køer/133 ha	289 køer/244 ha	120 køer/176 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	15.790	38.022	-17.116
Gæld pr. ko, kr.	124.839	131.720	142.207
Gældsprocent	32 %	22 %	34 %

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

Tabel 6 viser de økonomiske konsekvenser af ændringerne indenfor disse prisspænd for prognoseresultatet i 2014 for konventionelle bedrifter med 80-160 køer. Tabel 7 viser de tilsvarende konsekvenser for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

Tabel 6. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Konv. 80-160 årskøer	Pris	2014 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris 3,20 kr. pr. kg	799	0
Mælkepris lav	Afregningspris 3,10 kr. pr. kg	679	-120
Foder høj	Lav pct. bl. 242 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 268 kr. pr. hkg	683	-116
Foder lav	Lav pct. bl. 178 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 299 kr. pr. hkg	911	112
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	744	-55
Renten lav	Renten ned med 0,2 procentpoint	841	42

Tabel 7. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 240-320 køer

Konv. 240-320 årskøer	Pris	2014 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris 3,20 kr. pr. kg	1.342	0
Mælkepris lav	Afregningspris 3,10 kr. pr. kg	1.063	-279
Foder høj	Lav pct. bl. 242 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 268 kr. pr. hkg	1.069	-272
Foder lav	Lav pct. bl. 178 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 199 kr. pr. hkg	1.612	270
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	1.215	-128
Renten lav	Renten ned med 0,2 procentpoint	1.436	93

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen/fremskrivningen for år 2013-2014 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger**

	2009	2010	2011	2012	2013*	2014*
<i>Bytteforhold</i>						
Hele landbruget	90	96	101	103	104	103
Mælkeproducenter	92	100	103	98	104	113
Svineproducenter	95	97	99	103	101	102
Planteproducenter	94	93	105	106	107	99
<i>Mælkeproduktion</i>						
Mælkepris (kr./kg. standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,54	2,85	3,20
Mælkepris (kr./kg. økologisk)	2,71	2,97	3,22	3,09	3,40	3,75
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	3,00	1,00
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	0,00	1,00
<i>Oksekøddproduktion</i>						
Oksekød – ældre køer (281-300)	12,50	13,65	16,54	20,46	20,70	19,24
<i>Svineproduktion</i>						
Svinekød (kr./kg.)	9,33	9,83	10,68	11,85	11,93	11,38
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	358	394	398	389
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	232	230	228
Grise pr. årsso	27,5	28,1	28,8	29,6	30,2	30,8
<i>Planteproduktion</i>						
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	145	155	155	135
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	142	154	147	122
Foderbyg, økologisk (kr./hkg.)	-	165	234	239	222	195
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	170	160	153
Raps (kr./hkg.)	222	229	331	346	323	273
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	129	99	171	149
<i>Foder mv.</i>						
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	274	315	295
A-bl. 16 pct., økologisk	-	-	-	338	316	265
C-bl. 30 pct., økologisk	-	-	-	414	428	425
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	172	166	147
Foderbyg (kr./hkg.)	93	103	154	171	158	136
Foderbyg, økologisk (kr./hkg.)	-	-	-	279	245	230
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	134	159	181	222	189
Gødning (indeks)	172	161	189	190	196	176
Dieselolie (øre/l)	401	507	625	676	653	641

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer. Prisprognosen udtrykker forventningerne til den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne.

** Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter.

Af konkurrenceretlige årsager er prisprognoserne for 2015 udeladt. Disse indgår dog fortsat i Landskalkuler i Ø90, og vil blive tilføjet andre værktøjer på et senere tidspunkt.

Salgspriser

Prognosen for **svinenoteringen** er i 2014 afløst af en teknisk fremskrivning af det gældende niveau i 1. kv. 2014. Det skyldes, at det russiske importforbud mod svinekød fra EU har sat de normale markedsmechanismer ud af kraft. Det er i skrivende stund uvist, hvornår der igen åbnes for russisk import af svinekød fra Danmark og i lyset af markedets store betydning for svinenoteringen, er det ikke muligt at fremsætte et markedsbaseret bud på svinenoteringen, før der foreligger en afklaring. I 2014 er der derfor valgt en markedsneutral løsning med beregning af konsekvenserne af, at svinenoteringen fortsætter på det nuværende niveau året ud.

Kornpriserne holder sig nogenlunde i ro, og der forventes ikke væsentlige forskydninger i den nærmeste fremtid. Krisen i Ukraine har endnu ikke haft indflydelse på forsyningsikkerheden.

Det er endnu for tidligt at sige, hvordan prisen bliver for ny høst, men set over de seneste syv år kan vi måske forvente, at prisen falder i forhold til det nuværende niveau.

Sojaprisen er steget med knap 10 pct. inden for de sidste tre måneder. Mange har dog nået at købe ind til lavere priser i efteråret på en pris omkring 300 kr. pr. hkg. Selvom eksporten ud af Brasilien og Argentina er begyndt vil formodede lave lagre holde prisen forholdsvis høj. Vi skønner dog, at sojaprisen vil falde lidt i løbet af i af 2014.

Rapsprisen er fortsat under pres. De europæiske rapsmarker står generelt rigtig godt, og prisen ventes ikke at komme over 300 kr./hkg. i 2014.

Prisen på **mælk** i EU følger verdensmarkedet, som domineres af få store udbydere og få store importører. Det gør verdensmarkedet følsomt overfor disse aktørers ageren.

På udbudssiden er produktionen i New Zealand, Australien og Argentina primært græs-baseret, hvilket gør produktionen afhængig af vejrforholdene. I EU og USA er produktionen mere intensiv og følsom overfor ændringer i prisen på indkøbt foder. Mælkeproduktionen faldt i starten af 2013. I Europa som følge af et usædvanligt koldt forår, mens tørke var årsag til et markant fald i mælkeproduktionen på New Zealand.

Europæerne og amerikanerne spiser flest mejeriprodukter, men forbruget vokser mest i lande, som oplever stor økonomisk vækst - eksempelvis Kina.

Da efterspørgslen uden for Europa og Nordamerika fortsat er stærk og lagrene små, har dette medført markante stigninger i mælkeprisen henover året. Produktionen stiger i øjeblikket kraftigt i mange EU lande, og samtidig ligger den New Zealandske produktion betydeligt over niveauet sidste år. Den stigende produktion vil betyde, at lagrene gradvist vil blive fyldt op henover 2014, om end der også fortsat forventes stærk efterspørgsel. Der forventes derfor et fortsat højt prisniveau i første halvår 2014, men mindre prisfald hen på året.

Købspriser

Vedr. *afgrødepriser* – se ovenfor.

Gødningspriserne er steget siden november 2013. Herfra forventes gødningsprisen at holde sig uændret frem til efteråret, da hovedparten af gødningen, der skal bruges i foråret 2014, er købt ind. Der er fortsat stor geopolitisk og konjunktuel usikkerhed om **energipriserne**, som også har stor indflydelse på gødningsprisen.

Vi forventer, at priserne på **bekæmpelsesmidler** vil stige med knap 10 pct. i løbet af 2014 på grund af nye afgifter. Hele afgiftsstigningen slår igennem i løbet af 2015. Priserne på **reparation og vedligeholdelse** samt **tjenesteydelser** forventes generelt at følge den almindelige pris- og lønudvikling.

Konjunktur og renter

Over vinteren 2013/2014 har en mindre vækstafmatning sået tvivl om det globale opsving, og den igangværende spændte situation mellem Rusland og Vesten vedrørende Ukraine bidrager til usikkerheden. Hovedscenariet for fremskrivningen og prognosen er dog fortsat en svag, men positiv vækst i den globale økonomi i hele prognoseperioden. Inflation er fortsat ikke et tema.

USA's økonomi rejser sig ganske langsomt, men med lejlighedsvis, mindre tilbageslag. Væksten nærmer sig vækstpotentialet, blandt andet afledt af massiv stimulans fra Den amerikanske centralbank (FED) i form af massive likviditetsudpumpninger og nul-renter. FED er i gang med at nedtrappe likviditetsprogrammet, i takt med at væksten øges. Renteforhøjelser ventes dog tidligst i 2015 under forudsætning af, at ledigheden fortsætter med at falde, og at der er tegn på stigende inflation.

I Kina styres økonomien stramt. Væksten aftager lidt, men i kraft af statsstyringen forventes den kinesiske regering at holde hånden under væksten på et niveau svarende til 7-7,5 pct. Japansk økonomi ridder fortsat på en voldsom ekspansiv pengepolitik. Selvom det får en ende, kan det formentlig fortsætte en tid endnu.

De sydeuropæiske lande oplever lidt større tillid, hvilket har styrket euroen og reduceret rentespændene mellem Tyskland og periferi-landene i Europa. Selvom fokus på gældssituationen i euro-området er reduceret, er der fortsat risiko for uro, da gældsudfordringerne stadig er uløste. Danske kroner har stadig status som "flugtvaluta" på grund af de favorable makroøkonomiske balancer. Det sikrer fortsat lave renter.

Den største risiko for uro på de finansielle markeder ligger i Ukraine-konflikten mellem Rusland og Vesten. Også Mellemøsten og gældskrisen i Europa skaber usikkerhed og kan give større markedsudsving.

I lyset af den svage europæiske vækst og risikoen for deflation, kan yderligere rentenedsættelser fra den Europæiske Centralbank og Danmarks Nationalbank ikke udelukkes.

Tabellen viser, hvilke renteforudsætninger fremskrivningen og prognosen bygger på.

Tabel 2: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011	2012	2013*	2014*	2015*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,16	4,78	4,92	5,23	5,38
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,41	2,11	1,83	1,92	2,19
Realkredit, flex, euro	1,87	2,21	1,95	1,67	1,79	2,00
Finanslån, valuta	4,86	5,37	5,86	5,78	5,82	5,99
Kassekredit, dkr.	6,50	7,04	7,42	7,44	7,48	7,65
Banklån, dkr	5,67	5,72	5,97	6,11	6,31	6,46

Bilag 2. Datamateriale og definitioner

Datamateriale

Udarbejdelse af prognosen sker ud fra historiske regnskabsresultater samt forventede ændringer i produktion, effektivitet, købs- og salgspriser, investeringer og finansielle forhold mv.

Prognosen er baseret på de endelige vejede 2012 regnskabsresultater fra økonomidatabasen. Regnskabsresultaterne er repræsentative for de enkelte grupper af mælkekvægbrug, der indgår i denne prognose, idet de er vejede op til i henhold til Danmarks Statistisk landbrugstælling fra 2012.

I 2012 resultater indgik 2.356 regnskaber fra heltids mælkeproducenter (økologer som konventionelle). Disse blev vejede op til 3.619 bedrifter.

I gruppen med konventionelle heltidstids mælkeproducenter med 80-160 årskøer indgår der 711 regnskaber. Disse er vejede op til 1.126 bedrifter.

I gruppen med konventionelle heltidstids mælkeproducenter med 240-320 årskøer indgår der 183 regnskaber. Disse er vejede op til 265 bedrifter.

I gruppen med økologiske heltidstids mælkeproducenter med 80-160 årskøer indgår der 130 regnskaber. Disse er vejede op til 175 bedrifter.

Indkomstprognoserne for 2013-2015 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's økonomidatabase for 2012 samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår ovenfor.

Et heltidsbrug er defineret som et brug, hvor årets produktion kræver en arbejdsindsats, der er på mindst 1.665 normtimer.

Klassifikationen af mælkekvæg er baseret på EU's standarder om dette. Grundprincippet er, at mindst 50 % af omsætningen skal komme fra kvæg- og grovfoderproduktion. Derudover skal mindst 50 % af omsætning fra kvæg stamme fra mælkeproduktion.

Bedrifterne, der indgår, skal være på mindst 10 ha, eller værdien af et "standardoutput" (omsætning) skal være på mindst 15.000 euro. Årsrapporten skal derudover indeholde privatøkonomiske data. Kun kalenderårsbedrifter indgår i 2012 resultaterne. For at være defineret som et landbrug skal mindst halvdelen af omsætningen stamme fra landbrugsproduktionen.

Definitioner

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standardoutput over 15.000 euro.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Likviditetsoverskud/-behov: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger minus faktiske investeringer.

Afkast af investeret kapital: (Resultat af primær drift plus EU-støtte plus anden virksomhed plus nettoforpagtning minus ejerløn) divideret med (nettorentebærende gæld plus egenkapital (investeret kapital)). Indtil juni 2013 har Afkastningsgrad og Lønningsevne været anvendt til at vise indtjeningsevnen i landbruget. Disse erstattes nu af "Afkast af investeret kapital", da dette nøgletal giver bedre overensstemmelse mellem det afkast, der måles og den kapitalindsats, afkastet måles i forhold til. Derudover medtages kun den del af kapitalen i nævneren, som kræver et afkast – den forpligtende kapital - dvs. nettorentebærende gæld og egenkapitalen. For det tredje er der bedre sammenlignelighed over til virksomheder i andre brancher. Afkast af investeret kapital giver således samlet set et godt billede af landbrugets evne til at forrente den indsatte kapital.

Bytteforhold

Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenternes salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Skejby

DK-8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

